

KAUNIAINEN YHTIÖNTIE 2

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

Mirja Koskimies 1964

KAUNIAINEN ,Yhtiöntie 2

Kaivaus I5-I7/6 I964

Kaivauspaikka sijaitsee Kauniaisten kauppalassa Yhtiöntie 2:n tontilla, sen tienpuoleisella sivulla n.4-5m päässä tien reunasta. Maasto laskeutuu kahtena loivahkona mäkenä etelää kohti ja kaivauspaikka sijaitsee mäkien välisellä tasanteella. Tieleikkaus oli paljastanut osan paikkaa ja syntyneessä törmässä olivat lapset muutamia vuosia sitten kaivelleet hiekkaa ja löytäneet joitakin saviastianpaloja. V. I962 maisteri Huurre inventoidessaan löysi paikalta ,osittain törmän sisästä pienen, melko ehjänä säilyneen nuorakeraamisen saviastian (KM I5/79:I). Löytöpaikkaa on tämänjälkeen ilmeisestikin pengottu, sillä kaivausta alettaessa voitiin todeta törmässä olevan kuopan, joka ulottui n. 70- I00cm:n päähän reunasta ja n. I00-I50cm leveydeltä.

Ensimmäiseksi tarkastettiin törmästä valunut irtohiekka I0m<sup>2</sup> alalta. Suurin osa siitä oli ilmeisesti peräisin edellämainitusta kuopasta. Löytöinä tuli saviastianpaloja, joista useimmat olivat v. I962 löydetystä astiasta, mutta myös muutama toisentyyppisen, edellistä paksuseinäisemmän astian pala löytyi. Irtohiekan alta heti törmän vierestä paljastui nokimaaläiskä.

Taso I :Astian löytöpaikan molemmin puolin avattiin tieleikkausta noudattaen ruudut A2 ja A3 suunnassa NE-SW. niistä A2 osoittautui löydetömäksi, käsittäen vain puhdasta hiekkaa. Suurin osa em. kuoppaa kuului tähän ruutuun. Ruudusta A3 paljastui melko pian turpeen ja pintahiekan alta nokimaa alue, joka ilmeisestikin kuului yhteen tieleikkauksen paljastaman nokimaan kanssa ruudussa B3. Nokimaa sai A3:ssa pian selvät rajat; se näytti muodostavan n. 30-35cm:n levyisen, vahvasti nokipitoisen kaaren, joka jatkui Ne suuntaan. Varsinkin kaaren ulkoraja oli huomattavan jyrkkä. Ruudun S kulma ja osa SW sivua kuuluivat pengottuun kuoppaan. Aivan läheltä sen reunaa puhtaasta hiekasta tuli esille muutamien pienten kivien joukosta suuri saviastian reunapala, joka oli hiekassa yläreuna alaspäin. Reuna kaartuu loivasti ulospäin ja koristeluna on kuopparivejä. Palan alaosa on jonkin verran nokeentunut.

Taso II :Alempana noen joukkoon alkoi ilmestyä pieniä palaneita kiviä, joista useimmat olivat halkeilleet aivan pieniksi paloiksi. A3:n vierestä avattiin ruutua niin paljon, että nokialueen laajuus voitiin todeta ja alue kaivaa yhtenäisenä. Nokialueen raja ulospäin pysyi edelleen selvänä, mutta alueen sisäpuolella ollut lähes puhdas hiek-

ka alkoi käydä nokilakulliseksi. Löytöinä tuli muutama saviastianpala ja I kvartsilastu, kaikki nokikehältä. Noen joukossa oli nyt melko runsaasti suurempiakin hiilenpaloja. Alempana lisääntyi palaneiden ja halkeilleiden kivien määrä, mutta ne olivat edelleen kooltaan huomattavan pieniä. Vähitellen muuttui keskustan laikullinen hiekka kokonaan mustaksi ja joukkoon ilmestyi samanlaisia palaneita kiviä, kuin ympäröivällä kehällä oli. Lopulta tuli esiin yhtenäinen mustan, vahvasti noensekaisen hiekan ja palaneiden kivien muodostama alue, joka lukuunottamatta tieleikkauksen suoristamaa sivua oli lähes ympyränmuotoinen. Aluksi jonkinverran soikea nokikehä, joka tasossa I oli n. 190x140cm oli pyörästynyt ja hiukan pienentynyt.

Taso III : Päästäessä samaan tasoon tieleikkauksen paljastaman nokialueen kanssa muodosti noki ulospäin selvärajaisen ympyrän, Löytöjä ei tullut tason I jälkeen, lukuunottamatta aivan tason II alusta tullutta pientä, vahvastipalanutta saviastianpalaa. N. 40 cm:n syvyydessä tasosta II keskeltä mitaten tuli alueen pohja vastaan. Noen ja puhtaan hiekan välinen raja pysyi koko ajan hyvin selvänä. Kivien määrä kasvoi jonkinverran alemmissa kerroksissa, mutta kivet pysyivät edelleen huomattavan pieninä ja halkeilleina. Aivan pohjasta tuli muutama melko suuri kekäle. Löytöjä ei tasosta III ollut lainkaan.

Nokialueen pieneneminen alaspäin osoittaa, että kysymyksessä on pyöreäpohjaiseen kuoppaan syntynyt nokea ja kiviä sisältävä pesäke. Näytti siltä, kuin pyöreäpohjainen kuoppa olisi vuoraattu seinämiltään n. 30-40cm:n vahvuisella nokikerroksella. Huomiota herätti kivien pienuus ja se, että valtaosan alueesta käsitti "nokeentunut hiekka ja hiilenpalat, eivätkä kivet". Nokipesäke oli aivan yksinäinen ilmiö paikalla, sillä muut avatut ruudut käsittivät vain puhdasta hiekkaa. Löytöjen pääosa tuli itse nokialueen ulkopuolelta, sillä v. 1962 löydetty astia ja nyt löydetty reunapala olivat nokialueen vieressä. Vain muutama pieni saviastianpala ja kvartsilastu löytyivät itse nokialueelta

Helsingissä 29/6 1964

Mija Koskimies







Taru II

Kaunainen Bolanmäen  
Itäosa n. 60-70 cm syvyydeltä. (kts. kartteja)

1:20

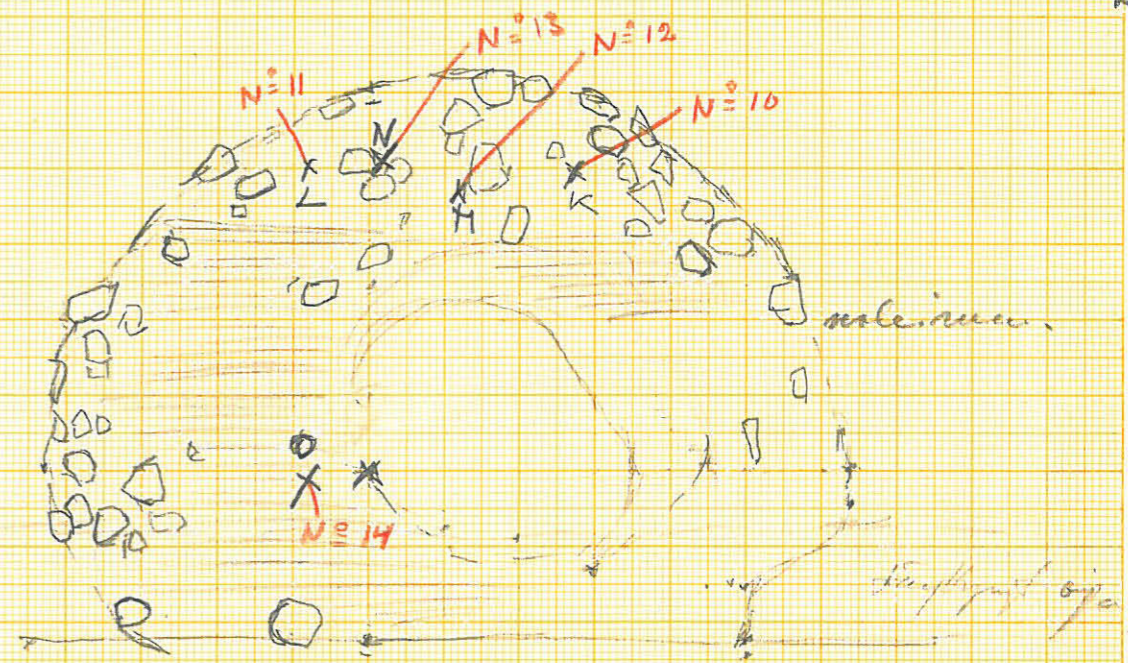
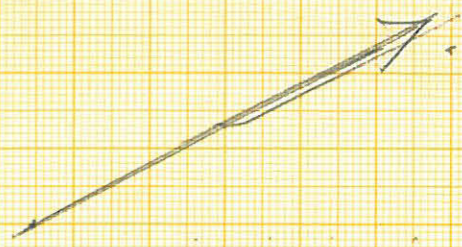
K = Keramiikkapala

L = Luulinäyte

π =

N = " (n. 80 cm syvä)

O = "





Task III  
 Kammurimaa Belajonägen 18.6.64

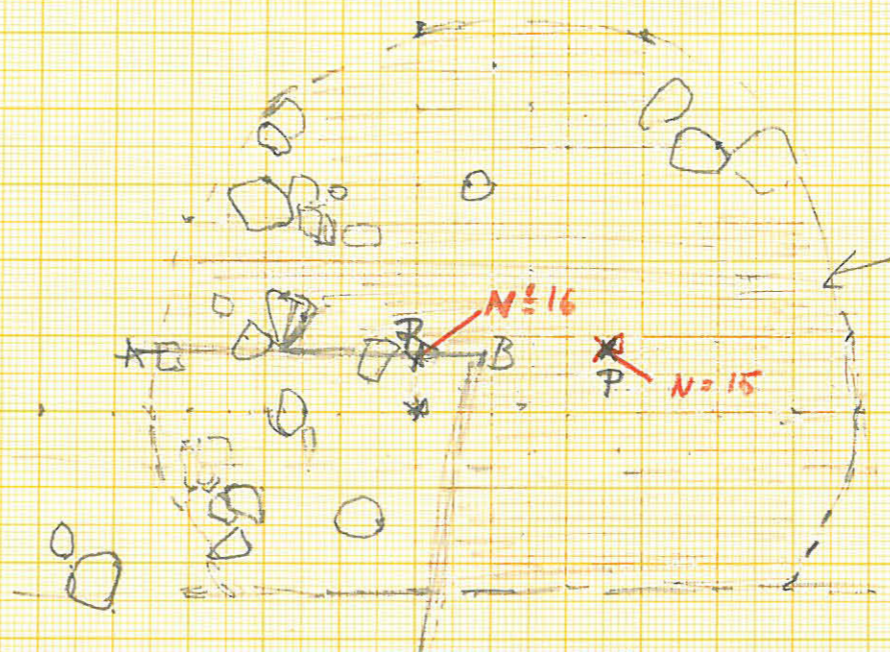
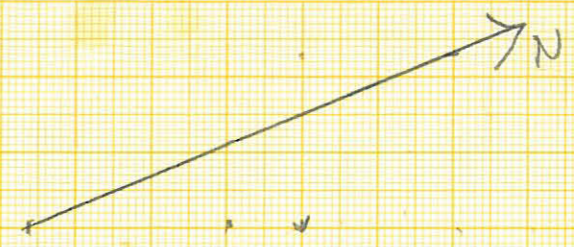
Task 3

m. 85-90 cm syöpylehti (kts. m. alustusta)

1:20

P = Saviastian pala

Q = hiiliväyhe



alue täynnä maljaa ja ylöseen  
 kaljuteita ja raskasaineita kiviä  
 jotka vain kukaan

ojan alaraja  
 kylänaja

keskustan reunan alomana  
 saviastian ala löydettiin yleensä keskeltä  
 maalempaan kärkeen ja kiveäkin rajoittamalla

